

روایت‌تقی آزاد ارمنکی از مواجه حاکمیت با جامعه بخشی از نظام فقط با خودش گفت‌وگومی کند و کاری به مردم ندارد

رویکردهای صدواسیماو سیاست‌های فیلترینگ باید عوض شود

یک جامعه‌شناس سیاسی در خصوص اظهارات اخیر علی اکبر ولایتی در مورد محور قراردادن رضایت مردم اظهار داشت: من نمی‌دانم آقای ولایتی چقدر پای حرفی که می‌زند می‌ماند واین بحث برای او تا چه اندازه مانگار و ماندنی است؛ آقای ولایتی بسیار زودتر از این می‌توانست این کار را انجام دهد، چون در حاکمیت نقش عمده‌ای داشته و مشاور عالی رهبری در امور سیاسی و روابط بین الملل هستند. به‌نظرم اگر این حرف واقعا بر اساس یک آگاهی و تأمل بنیادین بیان شده باشد، نشانه یک اتفاق بزرگ است؛ اتفاقی که باید خیلی روی آن حساب باز کرد و درباره‌اش تأمل کرد. من این را خیلی میمون و خوب می‌دانم که البته قابل اعتناست. این مساله‌ای است که ما باید بروی آن بسیار تأمل کنیم. دغدغه‌هایمان را بیشتر کنیم و حرف‌های آقای ولایتی را جدی تر از آن چیزی که تاکنون وجود داشته قلمداد کنیم.
تقی آزاد ارمنکی گفت: آن چه آقای ولایتی به این اشاره کرده، چند نکته عمده دارد: یکی، تغییر رویکرد، آن هم رویکرد اجتماعی حاکمیت و محور قراردادن رضایت مردم است. این، یعنی کنارگذاشتن شیوه‌های گذشته و انتخاب شیوه‌های جدید، تا این شیوه‌ها بتوانند جامعه را فعال، راضی و همراه کنند و نهایتا شرایط بعد از جنگ را رقم بزنند. این، همان چیزی است که جامعه مدنی، افراد، روشنفکران و منتقدان می‌خواهند. حرف آنها این است که حاکمیت به جامعه و نیازهای جامعه توجه کند. به‌نظر من، اگر چنین اتفاقی بیفتد یک دگرگونی عمده در ایران صورت خواهد گرفت.
وی ادامه داد: بخشی از نظام سیاسی به یک بن بست درونی رسیده است. علت این بن بست هم این است که این بخش فقط با خودش گفت‌وگومی کند، قدرت گفت‌وگو با جامعه را از دست داده است، مادر دوره‌های گذشته هم مشاهده کرده‌ام که، ورود و خروج حاکمیت در برخی عرصه‌ها به اختلال در آن عرصه منجر شده است. دانشگاه، بازار، خانواده و فرهنگ نمونه‌های آن هستند. طبیعی است که اگر تغییر رخ دهد، حاکمیت دیگر نباید از شیوه‌های گذشته استفاده کند و باید سراغ شیوه‌های جدید برود.
ارمنکی در خصوص مختصات این شیوه‌ها بیان کرد: این حاکمیت نیست که شیوه‌های جدید را تعیین می‌کند، بلکه جامعه آن را طلب می‌کند. بحث این نیست که فقط صدواسیما تغییر کند یا فیلترینگ برداشته شود. وقتی رویکردی تغییر می‌کند، ممکن است همین رئیس صدواسیما در جای خود باقی بماند، اما دیگر نمی‌تواند کارهای سابق را انجام دهد. فیلترینگ هم ممکن است در ظاهر باقی بماند، اما دیگر موضوعیتی نخواهد داشت.
اصل این قصه‌ها منتفی می‌شوند. مثل این می‌ماند که وقتی با انومبیل دنده عقب حرکت می‌کنید، با احتیاط بیشتر، سرعت کم، به سختی و در مدت زمان کوتاه‌تری پیش می‌روید. اما وقتی ماشین به سمت جلو حرکت می‌کند، هم سرعتش بیشتر است و هم می‌توانید مسیر طولانی‌تری طی کنید. با حرکت رو به جلو، صدواسیما دیگر صدواسیمای فعلی نخواهد بود. فیلترینگ دیگر موضوعیت نخواهد داشت و دانشگاه هم به این صورت نخواهد ماند.
وی عنوان کرد: این به آن معنا نیست که اتفاقات عجیب و غریبی خواهد افتاد. بلکه آن چیزهایی که الان به سختی انجام می‌شوند، آسان‌تر خواهد شد. الان در روابط صدواسیما می‌بینیم که کارشناس دعوت و هزینه می‌شود اما کار به سختی پیش می‌رود؛ چون این آدم‌ها توانایی فهم مسائل را ندارند و مدام گزاره‌های ایدئولوژیک ارانه می‌دهند. این جامعه‌شناس اظهار کرد: وقتی تغییر رخ دهد، همان ساختار وجود دارد، مکانیزم‌های مدیریتی، سازمانی و اداری تغییری نمی‌کند؛ بلکه محتوا تغییر می‌کند. محتوا آن چیزی است که پشت صحنه قرار دارد و دست کارگزاران صدواسیما است؛ همان‌ها که مخالف، منتقد یا معترض هستند. اما نیروهای جامعه می‌آیند و جابه‌جایی صورت می‌گیرد. در دانشگاه، اقتصاد و سیاست همه عرصه‌ها این تغییر رخ می‌دهد اما همه مهم‌تر، تنظیم مجدد رابطه گروه‌های اجتماعی با همدیگر و همه آنها با دولت است. یک تغییر عمده باید در جایگاه جامعه و دولت اتفاق بیفتد. در اصل حاضر، جامعه در پایین قرار گرفته و نظام حکمرانی در بالا. درصورتی که این رابطه باید هم‌تراز شود.

◀ **رابطه دولت و جامعه**

آزاد ارمنکی بیان کرد: دولت باید دقیقاً هم‌تراز جامعه باشد، و بعد، رابطه‌شان تعاملی باشد و سرمایه‌هایشان را به‌همدیگر منتقل کنند. آن چه رابطه دولت و جامعه را تنظیم می‌کند، دموکراسی است؛ دموکراسی ابزارهایی در اختیار جامعه و دولت می‌گذارد تا دولت نتواند خط‌هایش را مدام تکرار کند، بتواند خودش را بهبود ببخشد، و جامعه هم ارتقا پیدا کند. در این ارتقای تعاملی بین دولت و جامعه است که کل نظام اجتماعی ایران می‌تواند به تعالی برسد.
اما، دموکراسی در فضاهای ایدئولوژیک معنا ندارد؛ در فضاهای ایدئولوژیک، همه چیز از پیش معلوم است و دیگر نیازی به دموکراسی نیست. مثلاً رویکردهای اصول‌گرای رادیکال در ایران اصلا طالب دموکراسی نیستند، مشارکت مردم را نمی‌خواهند، چون همه چیز برایشان مشخص است؛ در مجموعه‌ای از این‌ها، مردم‌نامه‌ها، اصول و قواعد از پیش تعریف‌شده. اما وقتی وارد جامعه می‌شویم، ایدئولوژی‌ها کنار می‌روند و اینجا فرهنگ موضوعیت پیدا می‌کند. فرهنگ است که موقعیت‌ها و نیروهای اجتماعی را تعریف می‌کند. بعد، دموکراسی است که نقش پیدا می‌کند.

سه شنبه	سال هشتم
۰۵ • ۰۵ • ۱۴۰۴	شماره ۲۱۷۷
۱۸ مهر ۱۴۴۷ / ۱۲ آگوست ۲۰۲۵	

«آرمان ملی» واکنش‌ها به اظهارات اخیر رئیس‌جمهور را بررسی می‌کند

پزشکیان زیر آتش تندروها

◀ سایه دوقطبی یا مذاکره یا جنگ بر کشور؟

پزشکیان نامی‌داند چه می‌گویند و یا دانسته این حرف‌ها را می‌زند، در هر دو صورت کفایت سیاسی ندارد». فواد ایزدی، کارشناس مسائل بین الملل نیز نوشت: «برداشت مقامات آمریکایی از سخنان جناب آقای رئیس‌جمهور این خواهد بود که حمله بعدی به ایران هزینه جدی برای آمریکا نخواهد داشت. یعنی سخنان امروزایشان احتمال حمله نظامی بعدی به ایران را افزایش داد.

اگر این جمله که ما هال «دعوا» نیستیم مانع جنگ بود حمله قبلی اتفاق نمی‌افتاد». اما در مقابل احمد زبیدآبادی در حمایت از رئیس‌جمهور نوشت: «واضح است که صرف بیان «ما اهل دعوانیستیم» نه می‌تواند از وقوع یک جنگ جلوگیری کند و نه سبب آغاز آن شود، زیرا هر جنگی ریشه‌ها، زمینه‌ها و علل و عوامل بسیاری دارد. بیان چنان جمله‌ای، فقط صلح طلبی یکطرف داستان را به نمایش می‌گذارد. اما اینکه سخنان آقای پزشکیان «احتمال حمله نظامی را افزایش داده است» واقعا به جوک شبیه است ا چزابریخی محافل جریان اصولگرا، بر لزوم به کارگیری زبانی جنگجویانه و تهدیدآمیز از طرف رئیس‌جمهور اصرار دارند؟ اگر تصورشان این است که زبان جنگجویانه و تهدیدآمیز مانع بروز جنگ می‌شود که در این صورت، درکی بچه‌گانه از پدیده جنگ و مناسبات بین الملل دارند، اما اگر واقعا مشتاق بروز جنگ دیگری هستند، چه خبری از آن برای مردم ومملکت و حتی خودشان متصورند».

صادق‌الحسینی، اقتصاددان در حمایت نوشت: «پزشکیان حرف‌های بسیار مهم می‌زنه و میگه: «اگر مذاکره نکنیم چکار کنیم؟ حتی هسته‌ای رو دوباره بسازیم دوباره میزنه! مگه دعه قیل زد کاری تونسیتیم بکنیم؟» و خصوصا که تاکید میکنه «بدون اجازه رهبری هیچ‌کاری نخواهیم کرد»، حرف‌های مهم و منطقی پزشکیان نشون میده احتمالا رایجانی اختیار تام گرفته برای مذاکرات با آمریکا و پزشکیان داره با این حرف‌ها راه رو باز میکنه برای کم هزینه شدن مذاکرات در داخل». همچنین رضا رشیدپور مجری معروف هم در واکنش به منتقدان پزشکیان و مذاکره نوشت: «مذاکره چیه؟ بچنگید. با کور رو هم بزین. زنگ‌زور رو هم پس بگیرین. ماشه لاشه چیه. اروپا عددی نیست. آمریکا هم رو به افوله. سجاج باشین. فقط جنگ. من بستنی هم می‌خوام. ممنون».

«آرمان ملی» در گفت‌وگویی استیضاح وزیر نیرو را بررسی می‌کند

وعده‌های گریبانگیر

هدایت... خادمی: ۵ دولت در ناترازی انرژی نقش دارند

ایجاد کنیم تا مشکلات حل شود و حتی توان صادراتی نیز داشته باشیم. خوشبختانه این روند طی چندین سال اتفاق افتاد و اگر سال‌های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ را بررسی کنید، مشاهده می‌کنید که دیگر کمبودی نداشتیم و حدود ۱۰ تا ۱۵ هزار مگاوات نیز برای صادرات در اختیار بود. آخرین سالی که توانستیم ۵۰۰ مگاوات ظرفیت جدید ایجاد کنیم، سال ۱۳۸۹ بود. پس از سال‌های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰، متأسفانه وزرای وقت اقدام قابل‌ذکری انجام ندادند. می‌توان گفت تمام وزرای آن سال ۱۳۹۱ تا پیش از علی‌آبادی مسئولیت داشتند، در این موضوع مقصر هستند. چون پاسخگو نیستند و معمول‌وزرا می‌آیند و می‌روند، کسی از آنها سؤال نمی‌کند و همین باعث شده نگرانی خاصی نداشته باشند که اگر ترک فعل کردند، بازخواست شوند».

این تحلیل‌گر در همین مورد ادامه می‌دهد: «آقای علی‌آبادی در سال‌ها علاقه‌مند به تصدی وزارت نیرو بود و اکنون که وزیر شده، البته نمی‌توان گفت تمام مشکلات فعلی ناشی از دوران ایشان است، چرا که یکسال بیشتر

آرمان ملی- حمید شجاعی: دوقطبی جنگ یا مذاکره همواره طی سال‌ها و دهه‌های اخیر در جامعه وجود داشته و جریانات مختلف باطرح این مسائل همواره تلاش داشته‌اند که این دوقطبی را داغ نگه دارند و هرکدام نیز رویکرد خاص خود را مطرح کرده وپیش‌ببرند و بافشار دولت و حاکمیت رامجبور به تبعیت از رویکرد مدنظر خود کنند. این در حالی است که شاید این جریانات نمی‌دانند یا می‌دانند و نمی‌خواهند ببپذیرند که حاکمیت و در مقام اجرا و عمل دولت صرفا بر پایه خواست یک جریان خاص یا نگاه جریان دیگر برنامه‌ریزی نمی‌کند و مسائل کلان کشور با برنامه‌ریزی، چیدن استراتژی و نهایتا تصمیم‌گیری بر مبنای منافع ملی پیش می‌رود و اراده شخص یا جریانی نیز غالب نبوده و نخواهد بود. لذا نه حمله و تخریب جریان تندرو و دلواپس به دولت یا تیم مذاکره‌کننده تاثیری در اصل موضوع یعنی اتخاذ تصمیم اصلی دارد؛ نه اشتیاق برخی که قائلند که تحت هر شرایطی باید مذاکره کرد. بلکه تدبیر و عقلانیت موجود در حاکمیت بر مبنای سنجش شرایط داخلی و بین‌المللی و همچنین بر پایه تأمین منافع ملی به سمت اتخاذ تصمیم برای مذاکره و دیپلماسی یا بالعکس عدم مذاکره و رفتن به سمت میدان و جنگ حرکت می‌کند. هر چند که برخی نیز معتقدند که شرایط فعلی یعنی نه جنگ، نه مذاکره باید همچنان ادامه داشته باشد و با توجه به شرایط داخلی و بین‌المللی اتخاذ موضع کنیم. اما گویا تندروها و دلواپسان نه تنها در تقابل با مذاکره شمشیر خود را از رو بسته‌اند؛ بلکه به رویکرد سوم یعنی نه جنگ؛ نه مذاکره نیز معتقد نیستند و با مدیدن در آتش شعارهای تند در جهت ورود به جنگی دیگر فعالیت می‌کنند. اقدامی که در طرف مقابل ترامپ و نتائیا هو از آن استقبال می‌کنند. حتی چندی پیش نیز برخی تندروها صحبت خروج از NPT را مطرح کرده بودند که برخی آن را چراغ سبز به آمریکا و رژیم صهیونیستی برای اجماع جهانی علیه کشورمان و شروع جنگی دیگر علیه ایران خوانده بودند. حال اینکه اگر هر شخص یا جریانی نخواهد آنچه مدنظر خود، راست را به دولت و حاکمیت القا کند و اجازه دهد دولت و حاکمیت بر مبنای منافع ملی تصمیمات مدنظر را اتخاذ کنند کشور در مسیر بهتری قرار خواهد گرفت و از ایجاد برخی خسارت‌ها و هزینه‌ها نیز جلوگیری خواهد شد.

◀ **چرامذاکره؟**

روز یکشنبه بود که رئیس‌جمهور در نشست با مدیران برخی رسانه‌ها در خصوص مذاکره اظهار کرد: «نفت ما را اینها خواستند تحریم کنند که دارند تحریم می‌کنند، خب؛ ما ممکن است ارز کمتری داشته باشیم، باید تحمل کنیم نه اینکه توقع ایجاد کنیم، هم یار طلب کنی هم سر خواهی، یا باید باور و اعتقاد و استقلال را بخوای یا اگر استقلال را نمی‌خواهی آن کارها را بکنی ولی استقلال را می‌خواهی خیلی از این چیزها را باید تحمل کنی خیلی چیزهای دیگر را باید تحمل کنید. کسی نگفته وقتی من حرف زدم می‌روم تسلیم می‌شوم، اصلا در ذات ما تسلیم شدن نیست، ولی چه کسی گفته تو بتبرس از اینکه حرف بزنی، حرف نمی‌زنی، گفت‌وگو نمی‌کنی، خب می‌خواهی چه کار کنی؟ می‌خواهی بچندی می‌خُب آمد و زد؛ الان برویم درست کنیم دوباره می‌آید می‌زند. اینها مسائلی نیست که احساسی برخورد کنیم. ما بدون رضایت و هماهنگی رهبری هیچ کاری نخواهیم کرد حتی اگر مخالف نظر خودم باشد؛ ولی وقتی هماهنگ کردیم بقیه گیر ندهند. آنچه مصلحت کشور و مردم است باید انجام بگیرد».

گزارش

سخنگوی وزارت امور خارجه:

نروز میزبان مذاکرات ایران و آمریکا نخواهد بود

مصر میانجی ایران و آژانس نیست

سخنگوی وزارت امور خارجه در خصوص توقف مذاکرات با اروپایی‌ها اظهارداشت: نمی‌توانیم بگوییم که مذاکرات متوقف شده است. در نشست استانبول که حدود دو هفته پیش برگزار شد طرفین توافق کردند که گفت‌وگوها ادامه پیدا کند ولی در مورد زمان و مکان آن تصمیم‌گیری نشده است و این به این معنا نیست که مذاکرات متوقف شده است. اسماعیل بقایی در خصوص اد‌عای میزبانی نروز از مذاکرات ایران و آمریکا بیان کرد: چنین خبری را تایید نمی‌کنیم. سخنگوی وزارت خارجه در مورد سفر هیات آژانس به ایران افزود: قرار است که گفت‌وگوها شروع شود و با وزارت خارجه نیز دیداری خواهند داشت. از همین الان نمی‌توانیم پیش‌بینی کنیم که نتیجه این گفت‌وگوها چه خواهد بود؟ و زود است که در این ارتباط صحبت کنیم. بقایی ادامه داد: بحث‌ها در این زمینه فنی و پیچیده است و ما اکنون با وضعیتی روبه‌رو هستیم که منحصر به فرد است. در تاریخ فعالیت آژانس تاکنون این موضوع را شاهد نبوده‌ایم که تاسیسات صلح‌آمیز هسته‌ای یک کشور که ۲۴ ساعته تحت نظر آژانس است مورد حمله قرار بگیرد و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز آن طور که لازم است این موضوع را محکوم نکند و ما از این بابت از آژانس گلایه‌مند هستیم. وی افزود: هیچ روش و شیوه‌نامه جدیدی برای این موارد وجود ندارد و این سفر و رایزنی‌هایی که در جریان آن انجام می‌شود، قاعدتا معطوف به نحوه تعامل ایران و آژانس در آینده خواهد بود در برتو اتفاقاتی که در این مدت رخ داده و با در نظرگرفتن مصوبه مجلس شورای اسلامی، سخنگوی وزارت خارجه در مورد سپردن مسئولیت مذاکرات هسته‌ای به علی لاریجانی عنوان کرد: موضوع پرونده هسته‌ای و مذاکرات مربوط به آن همیشه با هماهنگی و زیر نظر شورای عالی امنیت ملی انجام شده است و وزارت خارجه به‌عنوان متولی مذاکرات با توجه به سیاست‌های ابلاغی، این پرونده را به پیش برده است و اکنون نیز کار به همان شکل ادامه پیدا می‌کند. بقایی گفت: امیدواریم که با حضور دکتر لاریجانی در شورای عالی امنیت ملی ما بتوانیم در همه موضوعاتی که مربوط به دیپلماسی کشور است به مانند قبل فعالانه مسائل را به پیش ببریم. وی اعلام کرد که معاون وزیر خارجه ارمنستان به تهران سفر خواهد کرد و رئیس‌جمهور کشورمان و نخست‌وزیر ارمنستان نیز به‌صورت تلفنی با یکدیگر صحبت می‌کنند. بقایی در مورد تحولات اخیر قفقاز جنوبی و توافق امضا شده بین ارمنستان و آذربایجان در آمریکا با حضور ترامپ و نگرانی‌هایی که از این بابت وجود دارد، اظهار کرد: ما در تماس نزدیک با کشورها همسایه در منطقه قفقاز جنوبی بودیم و هستیم. ما هر دو کشور جمهوری آذربایجان و جمهوری ارمنستان رابطه خوبی داریم و برای رابطه دوستانه و مبتنی بر حسن همجواری و منافع متقابل ارزش بسیار زیادی قائل هستیم. وی گفت: انتظار این است و رویه هم این بوده در مورد تحولاتی که ممکن است منافع ایران به صورت مستقیم و غیرمستقیم در آن درگیر شود، در تماس با این کشورها باشیم. با ارمنستان از مدت‌ها قبل گفت‌وگو داشتیم. بقایی تاکید کرد: در مورد اصل موضوع انعقاد توافق صلح، این موضوع قبلی نیست. اگر خاطراتی باشد ما در گفت‌وگوهای قبلی، دوطرف را ترغیب کردیم برای اینکه در امضای موافقتنامه صلح تسریع کنند. سخنگوی وزارت خارجه ایران گفت: معتقدیم که این موافقتنامه صلح می‌تواند نقطه عطفی در تثبیت صلح و ثبات در قفقاز جنوبی باشد. بقایی توضیح داد: رایزنی‌های سطح بالا بین مقامات ایران و ارمنستان هم انجام خواهد شد، برای اینکه دقیق‌تر در جریان ماقوع قرار بگیریم و احیانا ملاحظات و نگرانی‌های خودمان را با آنها به اشتراک بگذاریم.

◀ **به آمریکا اعتماد نداریم**

سخنگوی وزارت خارجه در پاسخ به سوالی تصریح کرد: ما هیچ اعتمادی به آمریکا نداریم. وی ادامه داد: ما موقعی هم که مذاکره می‌کردیم اعتمادی به آمریکا نداشتیم آنچه در میان مذاکرات صورت گرفت یعنی حمله رژیم صهیونیستی به ایران و مشارکت آمریکا در این حمله، جایی حتی برای اعتماد صفر باقی نگذاشته است. بقایی بیان کرد: آنچه که تضمین‌کننده استقلال ایران است توانمندی‌های خودمان است که از جمله این توانمندی‌ها، توانمندی‌های نظامی است که ما با جدیت دنبال می‌کنیم و در عرصه دیپلماسی نیز با وزارت خارجه با تمام توان خود از ابزار دیپلماسی به‌موقع و به‌هنگام برای پیشبرد منافع کشور استفاده می‌کند. سخنگوی دستگادیپلماسی در خصوص احتمال میانجی‌گری مصر میان ایران و آژانس ابراز کرد: خبر، چنین چیزی نیست. ما با آژانس در ارتباط هستیم. هیات آژانس امروز در ایران است و ما نیازی به میانجی در این زمینه نداریم. وی در مورد برگزاری دور جدید مذاکرات ایران و آمریکا گفت: در مورد مذاکره تاکنون هیچ تصمیمی اتخاذ نشده است. بقایی همچنین توضیح داد: گفت‌وگوها بین ایران و آمریکا در مورد موضوعات مختلف از طریق واسطه‌ها در صورت لزوم ادامه دارد. از جمله از طریق حافظ منافع آمریکا در ایران و کشورهایی که در یکسال گذشته پیام‌هایی را در مواردی رد و بدل کرده‌اند ولی همانطور که اشاره کردم در مورد انجام مذاکره تاکنون هیچ تصمیمی اتخاذ نشده است. سخنگوی وزارت خارجه در مورد صحبت‌های علی‌اکبر صالحی وزیر خارجه پیشین جمهوری اسلامی ایران درباره کمیته موزی در پشت‌پرده مذاکرات گفت: درباره موضوعات مختلف، دیدگاه‌های مختلفی مطرح می‌شود. درباره مذاکرات مرتبط با موضوع هسته‌ای، وزارت خارجه بر مبنای تصمیم‌گیری مراجع صلاحیت‌دار نظام و سلسله مراتب روشن و قانونی که دارد، اقدام می‌کند و دیدگاه‌های خود را به نحو مقتضی به مراجع تصمیم‌گیر در این خصوص اعلام می‌کند.